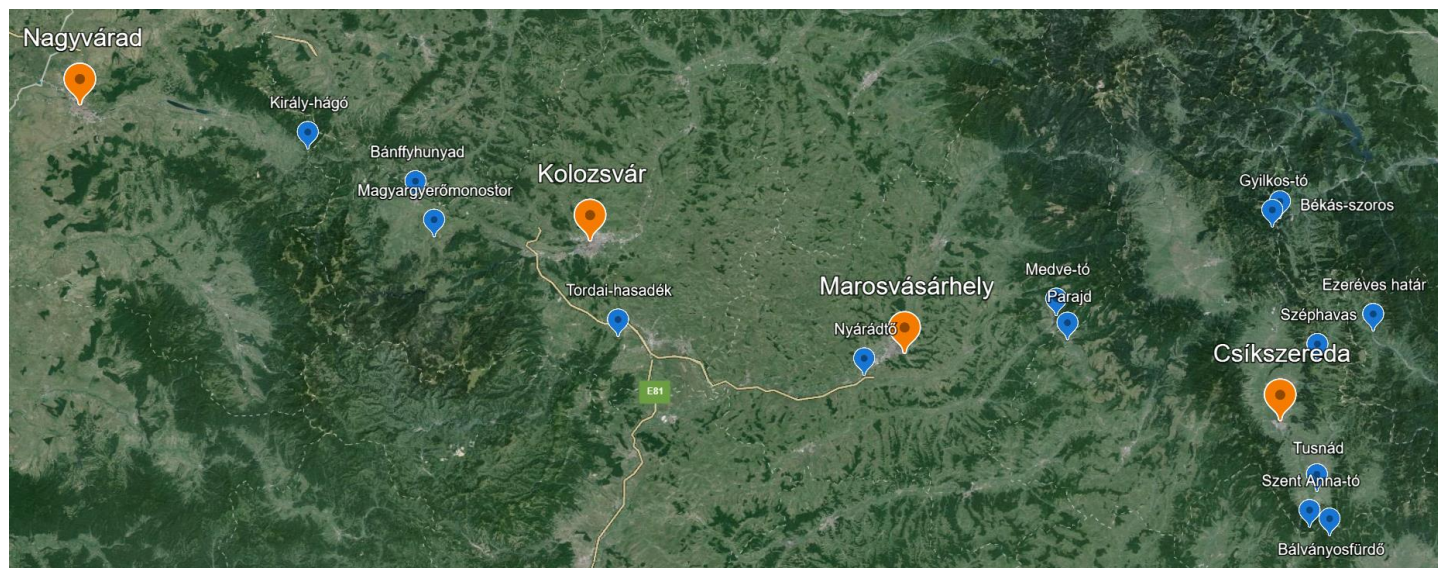

Beszámoló

Erdélyi tanulmányi út
2024. június 29. – július 7.

Első egyetemi évünk zárásaként június 29-e és július 7-e között egy erdélyi tanulmányi úton vehettünk részt. Ebben a bő egy hétben különféle, többnyire magyar vonatkozású természeti, történelmi és kulturális jelentőségű helyszíneket kerestünk fel. Jártunk például Szent László sírjánál Nagyváradon, Mátyás király szülőházánál Kolozsváron, a Szent Anna-tónál, az Ezeréves határnál és a híres erdélyi búcsúhelyszínen, Csíksomlyón is.

1. Erdélyi utunk főbb helyszínei (Google Earth)

A piros jelek a szálláshelyet, a kékek a fontosabb megállókat jelzik.

2024. **június 29-én**, szombaton kora délutáni találkozót követően indultunk el Budapestről, az esti órákban pedig Nagyváradra érkeztünk. Első szállásunk a Partiumi Keresztény Egyetem Arany János Kollégiumában volt. Az esti szabadidőt páran városnézéssel töltöttük.

Másnap, **június 30-án** délelőtt a nagyváradi vár történetéről mesélt nekünk helyi idegenvezetőnk. Elmondta, hogy a várban 2023-ban felállított Szent László-szobor (2.) helyén egykor egy lakótorony állt, és az idők során ez fejlődött várrá. A vár különlegessége, hogy itt temették el a közkedvelt I. László királyt, akinek szentté avatása után rengetegen látogatták a sírját, így Nagyvárad valódi zarándokhellyé vált. Sok érdekességet tudtunk meg a vár tulajdonosairól, a bástyák szerepéről és a várárokról is.

A vár megtekintése után kisbuszba szálltunk, és a következő szálláshely, Kolozsvár felé vettük az irányt. Útközben több megállót is tartottunk. Megálltunk a Királyhágónál, ahol Erdély geológiájával, szerkezetével foglalkoztunk, majd megnéztük a magyargyerőmonostori (3.) és a bánffyhunyadi református templomot (4.). Mindkét épület kazettás mennyezetű, és mindkét templomban gyönyörű hímezések díszítik a falakat. Fél hat után értünk Kolozsvárra, a Fő tér mellett található szállás elfoglalása után pedig felfedeztük a környéket.

2. Nagyváradi

3. Magyargyerőmonostor

4. Bánffyhuntyad

Másnap, **július elsején**, hétfőn közös reggelivel indult a nap, majd pedig a Babeş-Bolyai Tudományegyetem ásványtani és őslénytani múzeumába látogattunk el, ahol helyi dolgozók mutatták meg nekünk a gyűjteményeket. A sokféle kőzet, ásvány, ősmaradvány és lenyomat mellett itt található az 1882-ben, a Kolozsvártól nem messze fekvő Mócs környékén lehullott meteorit jókora darabja is (5.).

Az időjárás miatt programcsere valósult meg, így a hétfő délutánra tervezett városnézés helyett az Erdélyi-medence és az Erdélyi-szigethegység határánál lévő Tordai-hasadékhoz kirándultunk el (6-7.). Itt sok új információt tudtunk meg a hasadék kialakulásáról, a terület gazdag növényvilágáról és a szindi plató sekély, fekete, rossz vízháztartású talajáról. A túra után visszatértünk Kolozsvárra.

5. Mócsi meteorit

6. Tordai-hasadék

7. Tordai-hasadék

Kedden, **július 2-án** délelőtt került sor a kolozsvári városnézésre. Sétánk első főbb állomása a Fő tér volt. Megnéztük Mátyás király szobrát, és bementünk az eredetileg ikertornyú, de ma már csak egy toronnyal rendelkező Szent Mihály-templomba is. Itt szentelték pappá Márton Áron későbbi erdélyi püspököt, akinek szobra (9.) a templom bejáratánál áll. Megálltunk Mátyás király és Bocskai István szülőháza előtt, láttuk a Kolozsvári Állami Magyar Színházat, majd az Erzsébet hídon átkeltünk a Szamos fölött, és fellépcsőztünk az egykori fellegházhoz (8.). Közben sok érdekes információt hallottunk a városról és a környék geológiai adottságairól.

Kora délután Marosvásárhelyre indultunk, ahol a Teleki-Bolyai Könyvtárba látogattunk el. Ez volt az egyik első, magyar nyelvterületen létrejött közkönyvtár, melyet gróf Teleki Sámuel alapított a XVIII-XIX. század fordulóján. Megtekintettük a Bolyai Múzeumot is, ahol megtudtuk, hogy Bolyai Farkas a matematikával kezdve, a kályhakészítésen keresztül a versírásig mennyi mindennel foglalkozott, és hogy Bolyai János geometriai elméleteivel hogyan teremtett „a semmiből egy új, más világot” (Bolyai János levele apjának, Bolyai Farkasnak, 1823. (10.)).

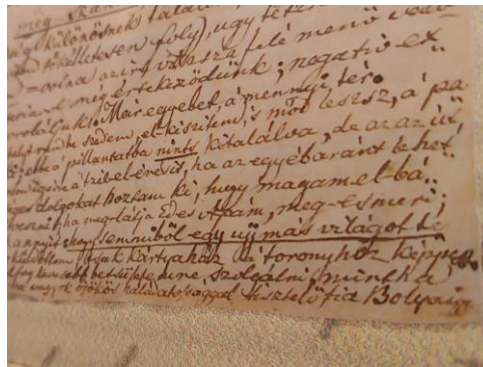
A múzeumlátogatás után a marosvásárhelyi várba is elsétáltunk, ezután pedig a szállás felé vettük az irányt, ami a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Karának kollégiumában volt.

8. Kolozsvár látképe a fellegyvártól

9. Márton Áron szobra

10. Bolyai János levele apjának

Július 3-án, szerdán délelőtt Maros megye jelentős takarmánytermelő üzemébe, az nyárádtői AnFeed takarmánygyárba látogattunk el (11.), ahol a cég egyik munkatársa vezetett körbe minket a gyárban és a laborhelyiségben. Utunkat folytatva az időjárás egyre esősebbé vált, de ez nem akadályozott meg minket abban, hogy körbesétáljuk a szovátai Medve-tavat (12.). A tó kialakulásáról útközben, a kisbuszban hallgattuk meg egyik oktatónkat.

Következő megállónk a parajdi sóbánya volt (13.), ahol különféle kőzeteket, kristályokat figyelhettünk meg, a són kívül szénfoltokat, gipszet, márgát, valamint agyag- és homokkődarabokat is láttunk. Ezután a Békás-szorosnál (14.) és a Gyilkos-tónál (15.) is kiszálltunk körülnézni, majd a következő szálláshely, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai Kara felé indultunk tovább.

11. AnFeed takarmány

12. A szovátai Medve-tó

13. Sóbánya

14. Békás-szoros

15. Gyilkos-tó

A csütörtöki nap (**július 4.**) első állomása a Tusnádi Borvízmúzeum volt (16.). A jurtaalakú épület mellett található borvízkút magas vastartalmú vizét meg is kóstoltuk, majd a Szent Anna-tó (17.) és a Mohos-láp felé folytattuk utunkat. A Mohos-lapot közelről sajnos nem nézhettük meg, mert egy medvecs család ottléte miatt aznap nem indítottak több túrát a mocsaras területre. A Szent Anna-tónál helyi kísérőnk amellett, hogy mesélt a tó történetéről, be is mutatta azokat az eszközöket, amelyekkel a tó vizét szokták vizsgálni.

Délután ellátogattunk a Bálványosfürdőhöz tartozó Csiszár Fürdőbe, ahol az 1800-as évek végén Csiszár Dénes gyógyforrásokat talált (18.). A terület azóta több fejlesztésen, tulajdonosváltáson és elhagyatott, romos időszakon ment keresztül. Napjainkban a Csiszár család tagjai igyekeznek megőrizni és minél szebbé tenni a fürdőt.

16. A Tusnádi Borvízmúzeum

17. Szent Anna-tó
egyik forrása

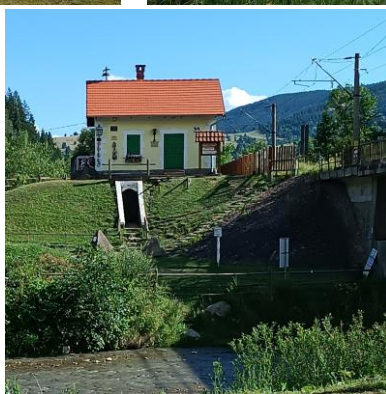

18. A Csiszár Fürdő

Július 5-én, pénteken délelőtt a szépvízi Székely Határőr Emlékközpontban jártunk (19.), ahol megtekintettük a székelyek történetéről és az idők során a hadászatban betöltött szerepéről szóló kiállítást. Ezután túrázásra került sor a Csíki-havasokban (20.). Itt először a Széphavas tetején lévő Szentlélek-kápolnához, majd a Pogány-havasra kirándultunk el. Mindkét csúcsról

gyönyörű kilátás tárult elénk. A túra közben megfigyeltük a növényvilág változatosságát, rengetegféle virágot és lágyszárút láttunk.

A túra után a gyimesbükki Ezeréves határhoz látogattunk el. Megnéztük a 30-as őrházat (21.), ami néhány méterre áll az egykori román-magyar határtól, majd visszatértünk Csíkszeredába.

19. Szépvíz

20. Csíki-havasok
őrház

21. 30-as

Utolsó teljes napunkon, **július 6-án** időnk nagy részét Csíksomlyón töltöttük (23.). Az éppen aznap megrendezésre kerülő Ezer Székely Leány Napja ünnepségnek köszönhetően bepillantást nyerhettünk a székely kultúrába és hagyományörzésbe. A székely népviselet, népzene és néptánc ünnepén igen sokan részt vettek, kisgyermekes családok, fiatalok és idősek egyaránt székely népviseletbe öltözve érkeztek a rendezvényre (22.).

Szombaton a késő délutáni órákban a Csíkszentsimonban található Csíki Sörgyárba látogattunk el (24.). A Csíki Sör Manufaktúránál régi receptek alapján, hagyományos technológiával és a bajor tisztasági törvény betartásával, vagyis modern kémiai összetevők nélkül gyártanak kézműves söröket. A sörfőzés egyik legfontosabb alapanyagát, a vizet saját artézi kútjaikból nyerik.

22. Ezer Székely Leány Napja

23. Csíksomlyói kegytemplom

24. Csíki Sör Manufaktúra

Az erdélyi tanulmányi útról **július 7-én**, vasárnap tértünk haza. Kora reggel indultunk el Csíkszeredából, majd útközben megálltunk Tamási Áron sírjánál Farkaslakán, és megtekintettük a róla szóló, szabadtéri kiállítást. Több pihenő beiktatása után, kora este érkeztünk vissza Budapestre.

25. Csoportkép a magyargyerőmonostori templom előtt

Az Erdélyben töltött bő egy hét nagyon tartalmasan telt számunkra, sok érdekes és szép helyet láttunk, és tudásunk is sok mindennel gazdagodott. Egyik személyes kedvencem a Szent Anna-tó volt. A tó zöldes színű vize, a magas fenyőfák, a hegycsúcsok, a felhők és a kürtőskalács illata már-már idilli hangulatot teremtettek. Emellett számomra nagyon érdekes volt belelátni az erdélyi magyarság életébe, az ottani szokásokba, kultúrába, hagyományokba is.

Az egész út során olyan természeti kincsekhez, történelmi vagy kulturális szempontból fontos helyszínekhez juthattam el, ahova a későbbiekben nagyon szívesen visszatérnék – ha lesz rá lehetőségem, akár tanárként, magyarországi diákcsoporttal is.

Scholtz Julianna

ELTE TTK

természettudomány-környezettan tanárszakos hallgató